

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Száma mindenütt 1 krajcsár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai székkel: egy hónapra 60 kr

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Monvéd-utca 4. szám.

Szerkesztési órák:
delelőtt 10 órától délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 382

Esti Hírlap

Budapest, augusztus 10.

A spanyol-amerikai béke ügyében Mac Kinley elnök Cambon francia nagykövettel tanácskozott.

Ami a papé.

Ami a papé, azt meg kell annak adni. (Különbön ugyanis elveszi.) Természetesen csak a jó papot értjük, akire oly szüksége van az emberiségnek, mint teszünk föl a pékre. A pap süti a sok száz millió élő mindennapi lelki szükségét, hogy különféle törvény, szokás, forma és ügyesség szerint, az nem baj, az igazi különbséget nem tesz. A fő dolog az, hogy náluk nélkül az emberek nagy többsége sem ma, sem soha, ameddig világ a világ, nem tud megélni. Még mindég csak a jó papságról beszélünk és nem azokról a szemforgató, feneketlen hordaju és hordó-gyomru reverendás mesteremberekről, akiknek a szemében nem a mások lelki tápláléka, hanem a maguk testi szüksége a fontos.

Ismerjük ezeket a kenetes száju, szőrös-szívű képmutatókat, nagyon is ismerjük, itt idehaza az utolsó években nagyon is megmutatták magukat. Ezeknek maga a jó isten is csak egy segédeszköz, hogy ők jól éljenek, nagy urak és hatalmasságok lehessenek. Szerintük Jézus Krisztus vére azért hullott, hogy az ő ruhájuk biborból legyen és magának a szüzanyának könyeit is felhasználják arra, hogy malmot hajtsanak vele, az ő kis malmaikat. Uram boesá, hogy ilyet beszéltek, de ezeknek a nyírott fejűeknek a pogánysága beleviszi az embert a pogány beszédbe. Nincs ezeknek a papoknak annyi szemérmük sem, mint ama hölgyeknek, akik az utcán sétálnak és abból élnek, hogy sétálnak.

Vannak ilyen papok, csak úgy általánosságban példálódzom, mert nincs a kezem ügyében közülök egy is akit most gombostűre lehetne szurni. Csak úgy eszembe jut, hogy olvasom a mai táviratot az esztergomi papi tanítóképezdéről, mely az ország törvényeinek nem felel meg, az álladalm helyes és jó czéljait semmibe sem veszi és amikor erre rá akarják

szoritani, még ő haragszik, maga az intézet és annak papi főfelügyelője, Walko főtisztelendő paptanfelügyelő ur. Pedig ő maga is siralmasnak találta a papi iskola állapotját, együtt a polgári, a mi tanfelügyelőnkkel, aki most a vizsgálatokon is elszörnyülködött, hogy mennyire hátravan az az iskola, amely tanítókat akar tanítani. Ebből oszt' veszekedés támadt, pap és polgár, a római pápa és a magyar állam szolgálja megint összekerültek és az előbbi megint kifejezte a rossz papok ama meggyőződését, hogy a papnak minden szabad, szabad a haza törvényein gázolni, azt megtipranni és ki is nevetni végül.

A vármegyére került a viszály és Esztergom megye — a polgári és nem az egyházi — kimondotta, ki merete mondani, hogy az államnak van igazá. No meglássák, ebből megint baj lesz, mert a papok nem hagyják, hogy ne nekik legyen igazuk, mindenben, mindég: ők nem tudják elfeledni, hogy ez az ország náluk lakott egykor lérben. Még mindég nem tudnak beletörödni abba, hogy az idők változtak és nem az övék minden, ami csak van Szt.-István koronája alatt, a szentség is, a korona is. És addig-addig okvetetlenkednek, amíg egyszer a nép is, az álladalm is elunja a dolgot és azt mondja: itt rendet kell csinálni végleg és kimérni pontosan, mi lehet a papság jussa. Szomorú nap lehet reájuk nézve ez a mérés napja, jobb lesz, ha nem siettetik és ahelyett, hogy egyre veszekednek, pörlekednek az anyagi jogaikon, mint egy mohó kereskedő, jobban tennék, ha többet imádkoznának. Magukért is, enmagukért is, mert bizony mondom rossz idők következhetnek reájuk, ha a jó isten is úgy akarja!

A belvárosi vásárcsarnok.

Az *Esti Hírlap* több alkalommal foglalkozott már a belvárosi vásárcsarnok kérdésével. Legutóbb augusztus 4-iki számunkban. Ma a következő sorokat kaptuk:

A múlt évben, amidőn a napi sajtó a vásárcsarnoki intézmény ellen erős támadást intézett, jónak láttam a fővárosi együlethez egy memorandumot intézni, melyben föltartam a bajokat s az adminisztrációt kereskedelmi alapa

ajánlottam berendezni; az ily módon való szervezetnek egyik alapföltételül a kerületekben még hiányzó fiókvásárcsarnokok felállítását láttam szükségessé.

A vásárcsarnokok rendezésével a belvárosi kereskedők tagadhatatlan kárt szenvedtek; megbocsájthatatlan felületesség jellemzi a belvárosi képviselőknek ezirányban tanúsított munkásságát, mert az határozottan áll, hogy ezen felületesség folytán nemcsak számtalan kereskedő kárt szenvedett, hanem számtalan tönkre is mentek. Nagyon természetes tehát, hogy minden józan gondolkodó ember azon van, hogy a belváros kereskedelmén ily módon ejtett sérelmet valahogy pótolják, ezek szerint én melegen üdvözlök minden olyan eszmét, mely, ha csak egyelőre ideiglenes is, a belvárosban egy fiók vásárcsarnok felállítását czélozza s így helyeslem azt a gondolatot is, amely a Károly laktanyában akarná elhelyezni az ideiglenes vásárcsarnokot, csak hogy ezen ténynyel felmerül az a kérdés is, hogy a belvárosban hol helyezzük el az állandó vásárcsarnokot?

Erre nézve már azt az elhibázott tervet ismerjük, mely a vásárcsarnokot a Deák-terre óhajtaná elhelyezni, ha ez megtörténik, ezt a csarnokot nem a belvárosiaknak, hanem a szomszédos kerületeknek helyeznék ide; nézetem szerint a belváros részére a megyeházzal szomszédos telekesortozaton volna legalakalmasabb az állandó vásárcsarnok elhelyezése, mert ezt helyrajzi szempontból is lehet indokolni.

Addig is azonban, míg ezen a bajon segíteni lesz, nagyon helyes, hogy az időleges piac részére a Ferencz József-rakpart engedtetett át, csak hogy a belváros részére még szükségesnek látnám, hogy a *városház* terét is elczéla átengedjék. Ezt óhajlja számtalan kereskedő s ezzel némileg pótolva lenne az a sérelem, mely az ő érdekeik ellen oly fájó sebet ejtett.

Hubenay József.

A háború.

(Az *Esti Hírlap* távirata.)

Washington augusztus 9.

A washingtoni hadügyminiszteriumnak azt a tervét, hogy Santjago de Kuba előtt egy amerikai hadtest álljon, el kellett ejteni. A *Shafter* tábornok alá rendelt tábornokok ebben a következő emlékiratot intézték:

Mi a különböző dandárok és hadosztályok stb. és a kubai hódító hadsereg alú írott parancsnokló tisztjei abban az egyhangu meggyőződésben vagyunk, hogy ezt a hadsereget azonnai vissza kell vonni Kubából és az Egyesült-Államok északi partjának valamely

pontjára küldeni. Ez az Egyesült-Államok népességének veszélyeztetése nélkül megtörténhetik. *A sárgaláz* jelenleg nem járványosan *dühög* az amerikai csapatok közt. Csak egyes szörványos esetek merűnek fel. A *váltólás* azonban annyira meglátogatta a hadsereget, hogy ezáltal ennek *hadiképesége meg fog semmisülni*. Illetékes tisztiek értesítéséből és a saját tapasztalatainkból tudjuk, miszerint a hadsereg nincs abban a helyzetben, hogy a sziget belsejébe nyomuljon, hogy nincs ut, ha ezt megkísérelnék és a megkísérlést csak akkor vihetnék ki, mikor már későn van. Ezenkívül a legjobb kubai orvosi tekintélyek mondják, hogy mi ezzel, a mostani felszerelésünkkel a sziget belsejében a bekövetkező esős időszak alatt nem lehetünk el anélkül, hogy a váltóláztól rettenetes veszteségeket ne szenvedjünk. *Az épen olyan halálhozó, mint a sárga láz*. Most még el lehet hívni a hadsereget. Azok, akik ezt megakadályoznák ezer és ezer emberélet elvesztéséért lennének felelősek. A mi véleményünk a legfondosabb személyes megfigyelés eredménye. Ezek a mi katonai orvosaink egyhangu véleményén alapulnak, kik a helyzetet átlátják.

Az iratot Kent, Bates és Chaffen vezérőrnagyok, Summer, Ludlow, Ames és Wood dandárparancsnokok írták alá, azonkívül Roosevelt ezredes, aki a második lovasdandár parancsnoka.

A hadügyi államtitkár sietett kinyilatkoztatni, miszerint rajta lesz, hogy Shafter tábornok csapatai Montaukba Leng Islandra (Newyork mellett) menjenek. Azonkívül hozzátette, hogy ez a tábornokok nyilatkozatai előtt már tervbe volt véve.

Madrid, augusztus 9.

Puerto-Ricoból érkezett hivatalos távirat jelenté: Pinto ezredes parancsnoksága alatt egy *spanyol csapat bevonult Fayardo-ba, amelyet az amerikaiak megszállva tartottak. Az amerikaiak bevonták lobogójukat*. Egy felkelő csapat meg akarta rohanni Aretipo mellett a spanyol előőrsöt, a spanyolok azonban üldözőbe vették őket és hármat közülök elfogták.

Washington, augusztus 9.

Miles tábornok, azt táviratozza, hogy a *rendelkezésére álló haderő elegendő Puerto-Rico elfoglalására*, minek következtében *Alger* hadügyminiszter nem fog újabb csapatokat Puerto-Rico szigetére küldeni.

Washington, augusztus 10.

A kormány Spanyolország válasza ügyében csak akkor fog dönteni, ha majd kezében lesz a válasz teljes szövege s ha megvizsgálta a Spanyolország által fölvetett kérdések jelentőségét. Hivatalos körökben biznak a béke megkötésében, de ha Spanyolország fontos kikötéseket akarna tenni, ez késeletelné a béke létrejöttét, sőt beállhatna az a lehetőség is, hogy az Egyesült Államok meglagadnák a spanyol

==== Naponkint 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatnokin 200 koronásat. Az összes egy heti lapszámok, akár megnyerték az 50 koronás értéket, akár nem, tovább játszanak a 200 koronára. ====

A vizsgálóbíró közelebb lépett s meg-
lepetve szólott:

— Ugy-e bár, ön Nagy Ferencné?
— Az vagyok — felelte az asszony.
Megjelezendő, hogy Benke vizsgáló-
bíró régebben is ismerte Nagynét, mert
ez a bíró Szabóky-utcai háza mellett
lakott, szintén a saját házában.

A vizsgálóbíró rögtön a szobájába
hívta az asszonyt, aki elmondta azután,
hogy csak akkor jutott eszébe, hogy
elárulta magát, amikor a polgármester-
hez címzett levelet már elküldte. Attól
fél, hogy letartóztatják, s esetleg toloncz-
kocsin szállítják Budapestre. Ezt elkerü-
lendő, utnak indult, s részben gyalog s
részben vonaton ma reggel Budapestre
érkezett, s rögtön jelentkezett a vizs-
gálóbírónál.

Benke vizsgálóbíró ezután tudára
adta Nagynének, hogy család és kau-
ziosikasztás címén 21 büntető felje-
lentés érkezett ellene. Több ezer forint
erejű Blum Antal nyug. közös had-
seregbeli százasodás és Frey Lajos nyug.
honvédfőhadnagyot károsította meg.

E feljelentések alapján a vizsgálóbíró
őzv. Nagy Ferencnének rögtön letar-
tótételt a vizsgálati fogságba helyezését
rendelte el.

A színhámos asszonyt, akit azonnal
cellájába vezettek, holnap fogja kihall-
gatni a vizsgálóbíró.

Városi ügyek.

— **Panasz a budakeszi utról.**
A következő sorokat kaptuk:

Az *Esti Hírlap* aug. 8-iki számában
közölt panasznak hasznos fogantaja lett.
A budakeszi utat most már na-
ponként öntözik. Ez bátorított fel en-
gem is a következő panaszra újból
a budakeszi utról. Ez uton egy kis kápolna
áll, melyet szemben az Arnyas-utra ve-
zető utat nyitottak, melyre okvetlen szük-
ség volt, mert éleveszedelem nélkül az ez
uton nyaralók direkt nem közlekedhetek,
különösen esős idő alkalmával, amikor
lavinaként ömlöt végig a víz s zivatar al-
kalmával végig söpört embert, állatot, fát,
növényt egyaránt. A budakeszi ut-
ról átvezető ut már első perctől fogva
is éleveszélyes volt, mert az Arnyas-utról
jövőnek onnan lépésön fel és a budakeszi
uton lépésökön le kellett jönnök. Az ár-
nyas-ut lépésöt új kövekkel járhatóvá
tették, a budakeszi utra vezető lépésöt
azonban még most is oly éleveszélyes
állapotban van, hogy a legnagyobb óvatossá-
g mellett is az ember ki van téve annak,
hogy a nyakát, lábát kitöri. Ma reggel
én és erős botom lefelé igyekeztünk
e nyomorúságos lépésön, midőn egy
nem remélt pillanatban mindketten fejfelé
repültünk. Csak az uton lent éreztem,
hogy fejem és lábam vérzik, kezeim fel
vannak törve s tisztességes ruházatom a
lehető legbáratosabb módon siratja szá-
bóját. Nagyon kérem az intéző urakat,
ne sétáljanak fel, de még le sem ezen a
lépésön, mert igazán sajnálnám önököt,
ha csak félig is úgy járnának, min én —
sajnos — egészen jártam. De ha van egy
pár garasuk — hisz futja abból a sok
millió kölcsönből — csináltassák meg ezt
a régiséget. Kiváló tisztelt
G. J.

— **A főváros egészsége.** Budapest
fővárosi főorvosi hivatala ma adta ki a
kimutatást a heveny ragályos kórok
julius havi állásáról. Eszerint hagy-
mázban 11, bányahimlőben 10, vör-
henyben 20, kanyaróban 94, ronszó-
toroklobban 13, trachomában 19, hörk-
hurutban 5 és orbáncban 10 megbete-
gedés történt. Vörhenyben meghalt 2
és kanyaróban 3 beteg. Egyáltalán nem
történt megbetegedés a IV-ik kerületben,
a legtöbb megbetegedést pedig a VIII-ik
kerületben állapították meg.

Rendőri hírek.

— **A Szilágyi-utcai gyilkos me-
rénylet.** A Szilágyi-utcai tegnapi csa-
ládi drámának szereplői: névszerint
Kristyan János és felesége Lelkes
Margit az éjjelt a Rókus-kórházban nyu-
godtan töltötték. Kristyánt, akinek
sebe nem nagyon súlyos, ma délután a
rabkórházba szállítják.

— **Hamisított Esti Hírlap.** Az *Esti*
Hírlap kiadóhivatalában a napokban egy
fiatal ember állított be és egy július 28-án
kelt, nyertes lapszámot bemutatva, az arra
eső 200 koronás nyereséget kiutalását
kérte. A kiadóhivatali főnöke azonban,

alighogy a lappéldányt kezébe vette, meg-
állapította, hogy a lap betűjelzése hamisi-
tott. Rögtön rendőrt hívott és a fiatal-
embert letartóztatta. Az illető a rendőr-
ségnél Horváth György, pápai születésű
22 éves napszámossal mondotta magát és
a lappéldányt állítólag Müller János nyir-
lugosi születésű 22 éves napszámossal társá-
tól kapta. Müllert szintén előállították és
letartóztatták, annál inkább is, mert a fő-
városi területéről ki van tiltva. Mind a
kettő a rendőrség fogságában ül.

— **Amerikai tolvajlás.** A brüsszeli
rendőrség körözvényben értesíti a főka-
pitányságot, hogy három ügyes szédelő
Stuer Henriette nevű kisasszonytól
amerikai tolvajlás módjára (vol a
l'americaine) mintegy 4000 frankot
képviselő értékpapírt emelt el. A széd-
elgők a károsulttal egy gyermek örök-
befogadása iránt értekeztek és eközben
oly ügyesen működtek, hogy a kisass-
zony egy napon csak azon vette ma-
gát észre, hogy értékpapirjai ismerősei-
vel együtt eltűntek. A tolvajok egy
böröndöt hagytak hátra a károsu lán-
nyal, amelyben újságdarabok, olvasók és ima-
könyvek voltak. A rendőrség a tettesek
személyleírása alapján meglepte a szük-
séges intézkedéseket.

Külföldiek.

— **Magyar kőművesek panasza.**
A fővárosi magyar kőművesektől a kö-
vetkező panaszos sorokat kaptuk:

Tekintetes szerkező Ur! Igen szépen
felkérem önt én és társaim nevében az
alábbiak közlésére, remélve azt, hogy ön
mint a magyar nemzet tekintélyének szó-
szólója, elfogja juttatni panaszomat azok
fülehez, kiknek közökben van a hatalom
mindent megakadályozhatni, amit a buda-
pesti építőmesterek és azok nagyrabecsült
hajcsírjai tesznek a magyar kőműves mun-
kásokkal szemben. Minekünk, kik itt a főváros
bantantuk legnagyobb részét mesterségünk-
től, más bűnünk nincs, csak az, hogy magya-
rok vagyunk. Elmechtünk számtalan épü-
letre, míg egy magyar munkást találunk —
azok is gonytárgyat a külföldi munkások-
nak. Míg más államban nagy sulyt fektet-
nek a honi munkások fölköztetésére,
addig nálunk a magyar fővárosi építő-
mesterek nyíltan megmondják, hogy
magyar munkást nem alkalmaznak. És
még kérdik önök, hogy hogyan van az,
hogy évről-évre több lesz azoknak a száma,
kik jobb megélhetést remélve, messze ide
gerbe vándorolnak. Itt van e nagy aktuális
kérdés megoldása.

Se-g S.
kőművesegéd.

— **Hammerstein szabadlábón.** A
berlini kleikalis »Kreuzzeitung« volt
főszerkesztője, Hammerstein báró e
napokban elhagyja a fogságot és Bajor-
országban ké-zül lakni nevével és
leányával.

— **Közös fogatok.** Genuában sa-
jatságos szokás uralkodik. Ott a jó-
módu, sőt gazdag családok is, nem
tartanak külön saját fogatot, de azért
még sem akarják ezt a kényelmet nél-
külözni és több család együtt tart kö-
zös fogatot. Minden résztvevő család-
nak meg van a maga napja, amikor
használatja a közös kocsit és lovakat
s hogy az illúzió teljes legyen, minden
családnak külön kocsiajtaja van a sa-
ját czimerével, vagy monogrammjával,
melyet használat előtt be szoktak akasz-
tani.

— **Kolumbus csontjai.** Most, mikor
arról van szó, hogy a spanyolok elvesz-
tik Kubát, az egész spanyol sajtó egy-
hangulag követeli, hogy ne engedjék a
nagy Kolumbusnak, Amerika felfedező-
jének hamvait a kapzsi amerikaiak ke-
zébe. Kolumbus hamvai jelenleg Ha-
vannában vannak — Kuba szigetén,
a havannai jezsuiták templomának
egyik kápolnájában, hol éjjel-nappal
ezer gyertya ég sirjánál. Érdekes, hogy
került Kolumbus teteme ide. Kolu-
mbus 1506-ban Sevillában halt meg.
Végrendelete az volt, hogy haiti szig-
etén temessék el Sant-Domingóban.
Mégis Sevillában temették el. 1536-ban
fia kívánatára exhumálták és átvitték

Nyugatindia, Haiti szigetére, San-
Domingóba, melyet ő alapított, s melyet
atyjáról nevezett el. Haiti függetlenségi
harcában a sziget 1795-ben Francia-
ország birtokába került. A sziget kor-
mányzója parancsot kapott a sziget
kiürítésére. Ő teljesítette a paran-
csot, és — bár erre nem utasították —
elvitte magával a drága hamvakat is,
és Kuba szigetén Havannában temette
el mostani helyén. Most innen is el kell
májd vinni. A spanyol lapok mindany-
nyian egyhangulag követelik, hogy ne
hagyják a szent csontokat a haszonleső
amerikaiak kezében, sőt egyesek azt is
megpendítik, hogy a pápa szentté avat-
hatná most Kolumbuszt, amire annyiszor
tetek már lépéseket. Nagy vigasztalás
volna ez a mostani nagy nemzeti gyász
napjaiban a spanyoloknak!

— **Tűz Soroksáron.** Soroksárról
jelentik, hogy ott ma délelőtt 10 órakor
Blasek Antal kocsmáros háza ismeret-
len okokból kigyuladt s a ház valamint
két istálló teljesen leégett. A budapesti
IX. kerületi, a csepeli, az erzsébetfalvai
valamint a soroksári tűzoltóság vonult
ki, hogy a tűz továbbterjedését meg-
akadályozzák. A kár 78 ezer forint-
ra.

— **Mikor a gazda nincs otthon.**
Tánczolnak az egerek. Ez régi igazság.
Más szóval a cselédség mulat. Bálát ren-
dez. Így történt ez a napokban is egy elő-
kelő fővárosi bankár lakásán. Ő nagysága
fürdön időzött, a bankár ur pedig ő nagy-
ságát látogatta meg és csak egy pár nap
mulva kellett volna megérkeznie. De ilyen
az élet. Sürgős üzleti ügyekben hirtelen
hazatelegrafálják a bankár urat és ő este
tízegy órakor váratlanul betoppant a la-
kásába. Itt meglepő látványosság tártul a
szeme elé. Az ebédőben az asztal körül
ült a komornyik, a két inas és a kocsis
és kártyázott, a szomszéd szobában pedig
a zongora vidám hangjai mellett kerin-
gőzött a női cselédség. A nagy lármában
senkinek vette észre a ház urát, aki meg-
dermedve állt néhány pillanatra a küszö-
bön, de sáissenével rögtön beléltta az
egész helyzetet. Szigorú léptekkel sietett
a kártyásokhoz, — de a játszma annyira
érdekelte, hogy zord megróvás helyett
csak annyit mondott a komornyiknak:
— Játsza ki rögtön a zöld fésőt, külön-
ben elcsapom...

— **Síralmas állapotok.** Esztergom-
ból je entik a *Magyar Hírlapnak*. A
primási képezdeben tapasztalt síralmas
állapotokkal kapcsolatban konfliktus tört
ki a képezde vezető-ége és Vargyas
Endre tanfelügyelő között. A konfliktus
abból keletkezett, hogy Vargyas tan-
felügyelő a megye tanügyi viszonyainak
megvizsgálása folyamán a primási ké-
pezdeben számos szabálytalanságot
talált és arra a tapasztalatra jutott, hogy
a primási képezde nem felel meg ki-
tűzött feladatának. Iy értelemben tett
jelentést a közigazgatási bizottságnak
is, hozzátevéen, hogy az intézet-
ben tartott záróvizsgák alkalmával
maga Walko Gyula egyházmegyei
tanfelügyelő is síralmasnak minősít-
tette az eredményt. Erre az egyházi
tanfelügyelő a közigazgatási bizottsághoz
beadott panaszában kijelentette, hogy
ő nem tette a neki imputált nyilat-
kozatot, s egyben kétségbevonta az
állam beavatkozási jogát a képezde
ügyeibe. A mai bizottsági ülésen a kir-
tanfelügyelő törvényekből és miniszteri
rendelet-kből kimutatta, hogy az állam
legfőbb felügyeleti joga a felekezeti
képezdekre is kiterjed, különösen ott,
ahol, mint Esztergomban, a valósi alap
is hozzájárul a dologi kiadásokhoz.
A bizottság egyhangulag a kir. tan-
felügyelő álláspontja mellett foglalt
állást.

— **A kolni vihar.** Arról a rémes
viharról, amely tegnapelőtt Kölnben és
vidékén lezajlott, még a következő ré-
zetekeket jelentik: Tyuktojás nagyságu jég-
darabok patlogtak alá és ezer meg ezer
abaktáblát zurtak össze. Polban egy
egész utca romhalmazhoz hasonlított. Egy
főrgőszél belekapaszkodott a templom-
toronyába és a templomra döntötte,
amelyben szerencsére volt t ért az isteoi-
tisztelőt és üres volt. A templom

több ház és egy tánczterem telje-
sen romba dőlt. Egy utasokkal
te omnibuszt feldöntött a szél és a
bennülők kisebb-nagyobb sérüléseket
szenvedtek. Erős főlgyfákat kitépett a
vihar, egyikük egy háztetőre esett és a
felső emeletet bedöntötte. Ez alkalom-
mal két gyermek halálosan és egy asz-
szony súlyosan megsérült. Bayenthal,
Maasfeld és Arnoldhütte — Köln kül-
telkeihez tartozó három község —
iszonyu pusztulás képét nyújtja. A
bayenthali gépgyár összes épületei
romokban hevernek. A gépeket a
lehullott kötőrmelék annyira elte-
mette, hogy az üzem folytatása so-
káig szünetelni fog. Sok ember megse-
besült. Számos magánház beomlott. Egy
gyászmenet több résztvevője megsérült.
A templom tornya bedőlt. Az iskola
tetője harmincz lépésnyire repült, a fa-
lai beomlottak és a tanító feleségét s
gyermekét súlyosan megsebesítették. A
Rajnán egy 200 utast vivő hajó csak
nagy bajjal birt kikötni. A Rajna sokáig
tele volt a felszínén uszkáló faroncsok-
kal. Egy sétalót a vihar a Rajnába so-
dort. Az új vámkikötő nagy rakodóhá-
zának tetőjét letépte a szélvész.

— **Kuruzsló asszony.** Bajáról írja
tudósítónk: Hódossai Istvánné felső-
szentiváni asszonyt már régebb idő-
 óta kínozza valami belső betegség. A
szomszédja, Kis Györgyné azt ajánlotta
neki, hogy egy edényben forraljon föl
kéneseőt (higanyt), és annak kigőzölő
párját szivja föl, ettől aztán hama-
rosan kigyógyul. Hódossiné hallgatott a
bolond tanácsra, de midőn a higany-
gőzkurát harmadszor használta, hirtelen
rosszul lett. Az odahívott orvos higany-
mérgezést állapított meg, amibe a sze-
renesétlen asszony 25 napi kínlődás
után bele is halt.

— **Nagy tűz.** Hosszu-Pályiról írja
tudósítónk, hogy szombaton éjjel a kö-
zség határában levő asztagok egyike ki-
gyuladt és az évi termés kétharmadát
a tűz felperzselté.

— **A vas sokoldalúsága.** A vas
sokoldalúságát, melyet az iparnak kö-
szönhet, egyszerű módon tünteti fel
azoknak az értékeknek az egybeállításá,
melyeket a feldolgozás különfélesége
kölcsönöz a vasnak. Egy 20 márká ér-
tő vasnak az értéke, ha pátkónak
dolgozzák fel, 48 márká lesz, ha kés-
pengéket készítenek belőle, 704 márká
lesz, ha tűt, akkor 1420 márká, ha
zsebkéseket, akkor 12742 és ha óra-
ingákat csinálnak belőle, akkor 100000
márká. Mily tökéletes finomsággal tud-
ják most már a vasat feldolgozni, ezt
bizonyítja az, hogy 21 font vasból kö-
rülbelül 160 kilométer hosszú sodronyt
huzhatna. Ez a sodrony oly vékony és
finom, hogy hajkint lehetne használni
és paro át lehetne csinálni belőle.

— **Az Esti Hírlap nyereje.** Ma
délelőtt az *Esti Hírlap* mult heti lap-
példányaira rendezett 200 koronás sor-
solás nyertesek jelentkezett kiadóhivata-
lunkban. A szerencsés nyerő

Rehák Lajosné

(lakik: Erdősor-utca 3. szám alatt)
akinek a nyertesnek kihuzott augusztus
2-iki, keddi HM-611 számú lappéldány
ellenében kiadóhivatalunk a 200 kor-
onás nyeresémet nyomban kiszolgált-
tatta, miről sajtóközleg aláirt s kiadó-
hivatalunkban bárki által megtekinthető
nyugtája tanuskodik.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

Budai színházban: A Koldusdiák.
Műöcker operettje 3 felvonásban. Kezdeté
7 órakor.

Városligeti színházban: Orpheus
az alvilágban. Offenbach operettje 4 fel-
vonásban. Kezdeté 7 órakor.

* **Azok a túrelmes németek!**
Berlinben egy lengyel szintársulat lengyel
nyelvű színelőadásokat készült tartani. Ed-
dig is már sok akadályokkal kellett meg-
küzdnie és hogy egy esetleges betiltást

